

ที่ นพ ๐๐๒๓.๔/ว ๑๒๙๘

ศาลากลางจังหวัดนครพนม

ถนนอภิบาลบัญชา นพ. ๔๘๐๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ทหารือแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาล

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนม และนายกเทศมนตรีเมืองนครพนม

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๘๐๕

ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดนครพนมได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า ได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดตรัง เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติเรื่องกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง

จังหวัดนครพนมพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นในข้อหาดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ จึงให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครพนมและเทศบาลเมืองนครพนมให้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกัน

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิจิตร กิจวิรัตน์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครพนม

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์

โทร ๐ ๔๒๕๑ ๕๖๓๓

โทรสาร ๐ ๔๒๕๑ ๕๗๒๐ ต่อ ๑๘

24 พ.ค. 66
28 ก.พ. 66
โปรดใช้พิจารณา

กลุ่มงานกฎหมาย
เลขที่ 149
วันที่ 28 ก.พ. 66
เวลา

ถ้าได้มอบ
เขียนรับ 2103
27 ก.พ. 2566
รับที่ 8830
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. 10100
วันที่ 23 ก.พ. 2566
เวลา

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ว ๘๐๕

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้กับเทศบาล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดตรัง)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๖/๒๖๐๑

ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ให้ความเห็นในข้อหารือของจังหวัดตรัง เกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณะประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นในข้อหารือดังกล่าวเป็นประโยชน์แก่จังหวัดในการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ จึงขอส่งให้จังหวัดนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

โทร. ๐๙๒-๒๗๘-๙๗๘๒

ที่ มท ๐๘๐๔.๖/ ๒๖๐๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง หารือแนวทางปฏิบัติกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดตรัง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดตรัง ที่ ตง ๐๐๒๓.๔/๑๕๕๔ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ตามที่ จังหวัดตรังได้หารือกรณีผู้มอบสิ่งปลูกสร้างที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรัง เนื่องจากเทศบาลนครตรังในฐานะผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินได้มีหนังสือแจ้งให้ ทราบถึงการบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณถนนกันตังพื้นที่ ๒๓.๑ ตารางวา โดยก่อสร้างอาคาร ค.ส.ล. ชั้นเดียว (บางส่วน) เพิงไม้ ลาน ค.ส.ล. และบ่อน้ำ เป็นต้น และให้ ดำเนินการรื้อย้ายออกจากพื้นที่ดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน แต่ไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด กลับมีหนังสือแจ้งว่าขอมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรังแทนซึ่งเทศบาลนครตรังได้ตรวจสอบข้อกฎหมายเบื้องต้นแล้วพบว่า การรับมอบอาคารหรือทรัพย์สินที่ได้ก่อสร้างไว้ในที่สาธารณประโยชน์ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาลนครตรัง โดยจังหวัดตรังได้พิจารณาข้อเท็จจริงตามข้อหารือดังกล่าวเทศบาลนครตรังย่อมมีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๒ หรืออาจนำมาตรการบังคับทางปกครอง ตามมาตรา ๖๓/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับได้ แต่สำหรับกรณีที่มีหนังสือขอมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรังแทนนั้น เมื่อไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดให้อำนาจเทศบาลนครตรังกระทำได้ เทศบาลนครตรังจึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการรับมอบอาคารหรือทรัพย์สินที่ได้ก่อสร้างไว้ในที่สาธารณประโยชน์ของ ได้ ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นแนวทางปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวจึงขอหารือว่าความเห็นของจังหวัดตรังถูกต้องหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามที่เทศบาลนครตรังได้มีหนังสือแจ้งให้ ทราบถึงการบุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์บริเวณถนนกันตังพื้นที่ ๒๓.๑ ตารางวา โดยก่อสร้างอาคาร ค.ส.ล. ชั้นเดียว (บางส่วน) เพิงไม้ ลาน ค.ส.ล. และบ่อน้ำ เป็นต้น และให้ ดำเนินการรื้อย้ายออกจากพื้นที่ดังกล่าวภายใน ๓๐ วัน แต่ไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด กลับมีหนังสือแจ้งว่าขอมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ให้กับเทศบาลนครตรังแทน ประเด็นจึงไม่มีข้อโต้แย้งว่าที่ดินเป็นของใครจึงมีข้อพิจารณาว่าเทศบาลนครตรังสามารถรับมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ดังกล่าวได้หรือไม่ เห็นว่า เทศบาลนครตรังในฐานะที่มีหน้าที่ในการดูแลรักษาและคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ประชาชนใช้ร่วมกันตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เมื่อเทศบาลนครตรังทราบถึงการบุกรุก

ที่ดินสาธารณประโยชน์ก็ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้บุกรุกทราบถึงการบุกรุกอันเป็นการทำหน้าที่ในฐานะผู้ดูแลรักษา และคุ้มครองป้องกันที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตามกฎหมาย อีกทั้งได้มีคำสั่งให้ผู้บุกรุกได้รื้อถอน สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ บนที่ดินสาธารณประโยชน์ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่เมื่อปรากฏว่าผู้บุกรุกมิได้ดำเนินการตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นที่สั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย เจ้าพนักงานท้องถิ่นก็ชอบที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อบังคับให้การปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครอง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมาตรการบังคับทางปกครองที่เทศบาลนครตรังสามารถนำมาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวได้ อาจใช้มาตรการบังคับตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กล่าวคือ หากผู้บุกรุกไม่รื้อถอนสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ บนที่ดินสาธารณประโยชน์ตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น เทศบาลนครตรังก็มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยดำเนินการหรือจัดให้มีการรื้อถอนอาคารดังกล่าวเองได้ โดยเจ้าของเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย หรือใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยเรียกให้ผู้บุกรุกชำระค่าปรับทางปกครอง เป็นรายวันกรณีที่ดินเทศบาลนครตรังไม่ได้เข้ารื้อถอนเอง ตามมาตรา ๖๓/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงเป็นดุลพินิจของเทศบาลนครตรังจะได้พิจารณาว่ามาตรการ บังคับทางปกครองใดมีประสิทธิภาพและสมประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ในการดำเนินการกับผู้บุกรุกที่ดินสาธารณประโยชน์ ตามนัยบันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๖๗/๒๕๕๗ อย่างไรก็ดี ตามประกาศ ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒ ได้กำหนดมาตรการกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้มีหน้าที่ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของแผ่นดินจัดการรื้อถอนอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้นให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจขายโดยวิธีที่เห็นสมควรซึ่งทรัพย์สินที่รื้อถอนหรืออยู่ในอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น และให้นำความ ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๒๗ มาใช้บังคับแก่เงินที่ขายทรัพย์สินนั้นได้โดยอนุโลม ในส่วนประเด็นเรื่องเทศบาลนครตรังสามารถรับมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์ ได้หรือไม่ เห็นว่า สิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำเป็นส่วนควบของที่ดิน เมื่อ ไม่มีกรรมสิทธิ์ใด ในที่ดินสาธารณประโยชน์ จึงไม่มีสิทธิ์ที่จะโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินดังกล่าวให้เทศบาล ประกอบกับกรณีดังกล่าว ไม่มีกฎหมายรองรับให้กระทำได้ ดังนั้น เทศบาลนครตรังจึงไม่สามารถรับมอบสิ่งปลูกสร้าง/บ่อน้ำ และอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่บนที่ดินสาธารณประโยชน์

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงขอความร่วมมือจังหวัดตรังแจ้งผลการพิจารณาให้เทศบาลนครตรัง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

กลุ่มงานกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น ๒

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๙๐๓๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

ผู้ประสานงาน นายธนาวุธ เหล่าเจริญพาณิชย์

โทร. ๐๙๒-๒๗๘-๙๗๘๒